

Archeologienota

Kamphenhout - Haachtsesteenweg

Natasja Reyns en Liesbeth Claessens

Temse
2016

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bvba

All-Archeo bvba
Laagstraat 12
9140 TEMSE

Wettelijk depot nummer
D/2016/12.807/57

© All-Archeo bvba

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en /of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Verslag resultaten bureauonderzoek	5
2.1	Administratieve gegevens	5
2.2	Archeologische voorkennis	8
2.3	Onderzoeksopdracht	8
2.3.1	Vraagstelling en randvoorwaarden	8
2.3.2	Beschrijving geplande werken.....	8
2.3.3	Werkwijze	9
2.4	Assessmentrapport	10
2.4.1	Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied.....	10
2.4.2	Historische beschrijving van het onderzochte gebied	16
2.4.3	Het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader	19
2.4.4	Interpretatie van het onderzochte gebied	21
2.4.5	Synthese	21
2.4.6	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	23
2.4.7	Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek.....	23
2.4.8	Samenvatting gericht op een niet gespecialiseerd publiek.....	23
3	Bibliografie.....	24
3.1	Websites	24
4	Bijlagen	25
4.1	Archeologische periodes	25
4.2	Plannenlijst	25
4.3	Fotolijst.....	25

1 Inleiding

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen helemaal buiten de archeologische zones liggen, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones,¹ zoals bepaald in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Er kan geen gebruik gemaakt worden van de uitzonderingsregel voor ingrepen in de bodem die minder dan 5000 m² beslaan en die gelegen zijn buiten woongebied of recreatiegebied, omdat de ingreep in de bodem meer dan 5000 m² beslaat. Het onderzoeksgebied valt niet binnen een beschermde archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.²

Alle coördinaten die weergegeven worden, zijn uitgedrukt in Lambert 72, tenzij anders vermeld.

De uitvoering van vooronderzoek zonder ingreep in de bodem gaat steeds de uitvoering van vooronderzoek met ingreep in de bodem vooraf. Het doel van een archeologisch vooronderzoek wordt immers met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bereikt.

¹ <https://geo.onroerenderfgoed.be/>

² <https://geo.onroerenderfgoed.be>

2 Verslag resultaten bureauonderzoek

Het doel van de archeologische bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van de archeologische monumenten te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie.

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode: 2016G141

Erkend archeoloog: All-Archeo bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

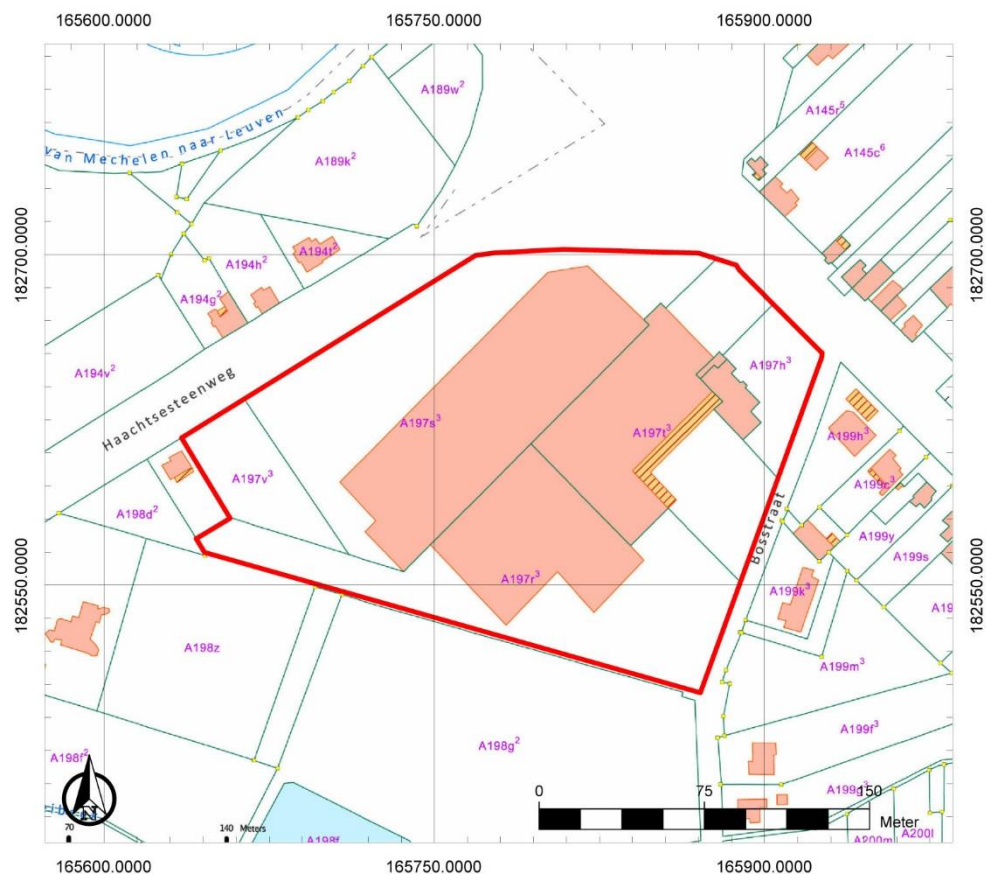
Locatie (provincie, gemeente, deelgemeente, adres, toponiem): Vlaams-Brabant, Kampenhout, Kampenhout, Haachtsesteenweg, Sas/Weissetter

Bounding box x/y Lambert 72 coördinaten:

- 165635, 182616
- 165768, 182699
- 165926, 182655
- 165870, 182501

Kadastrale percelen: Kampenhout, afdeling 1, sectie A, nummer 197h³, 197r³, 197s³, 197t³, 197v³

Kadastraal plan:

Figuur 1: Kadasterplan met aanduiding van het onderzoeksgebied in rood
(http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE)

Oppervlakte onderzoeksgebied: ca. 38746 m²

Topografische kaart:

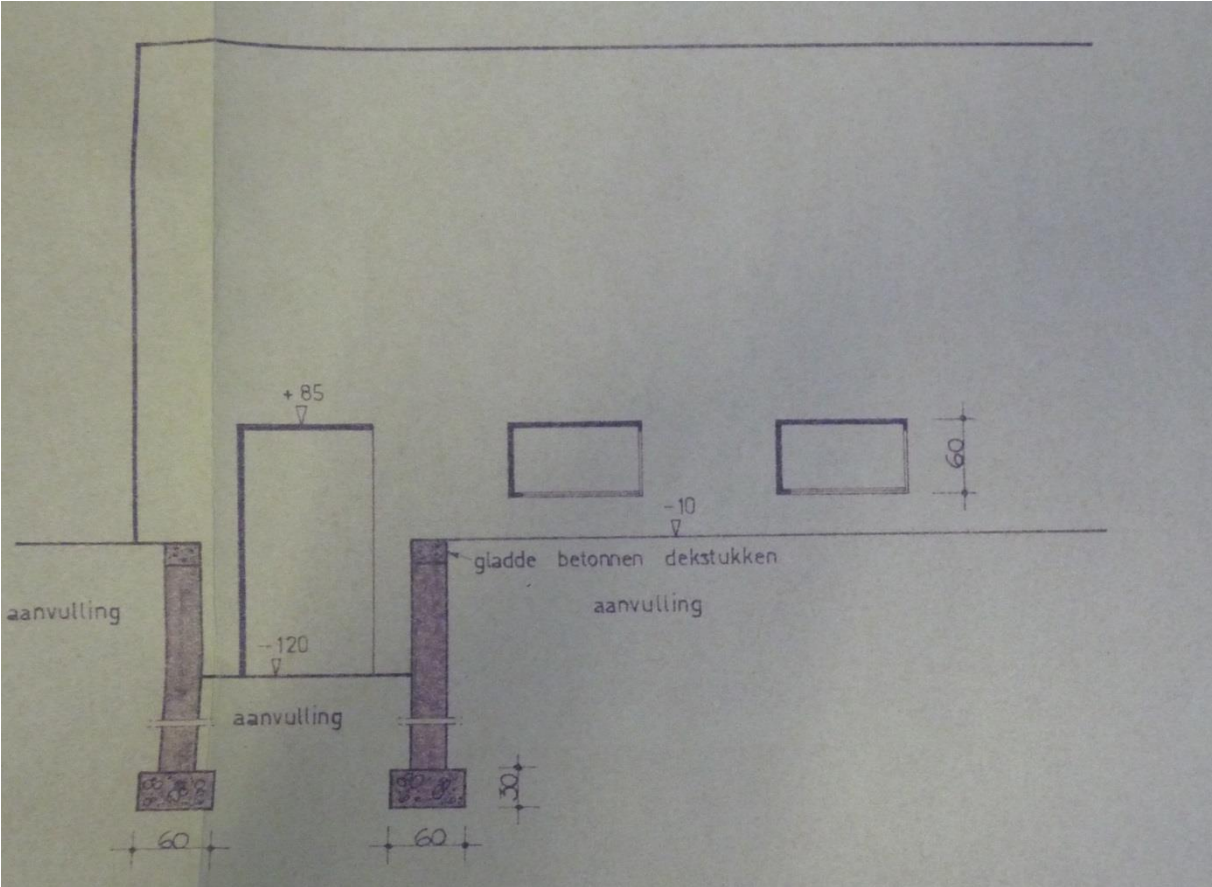

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.dov.vlaanderen.be>)

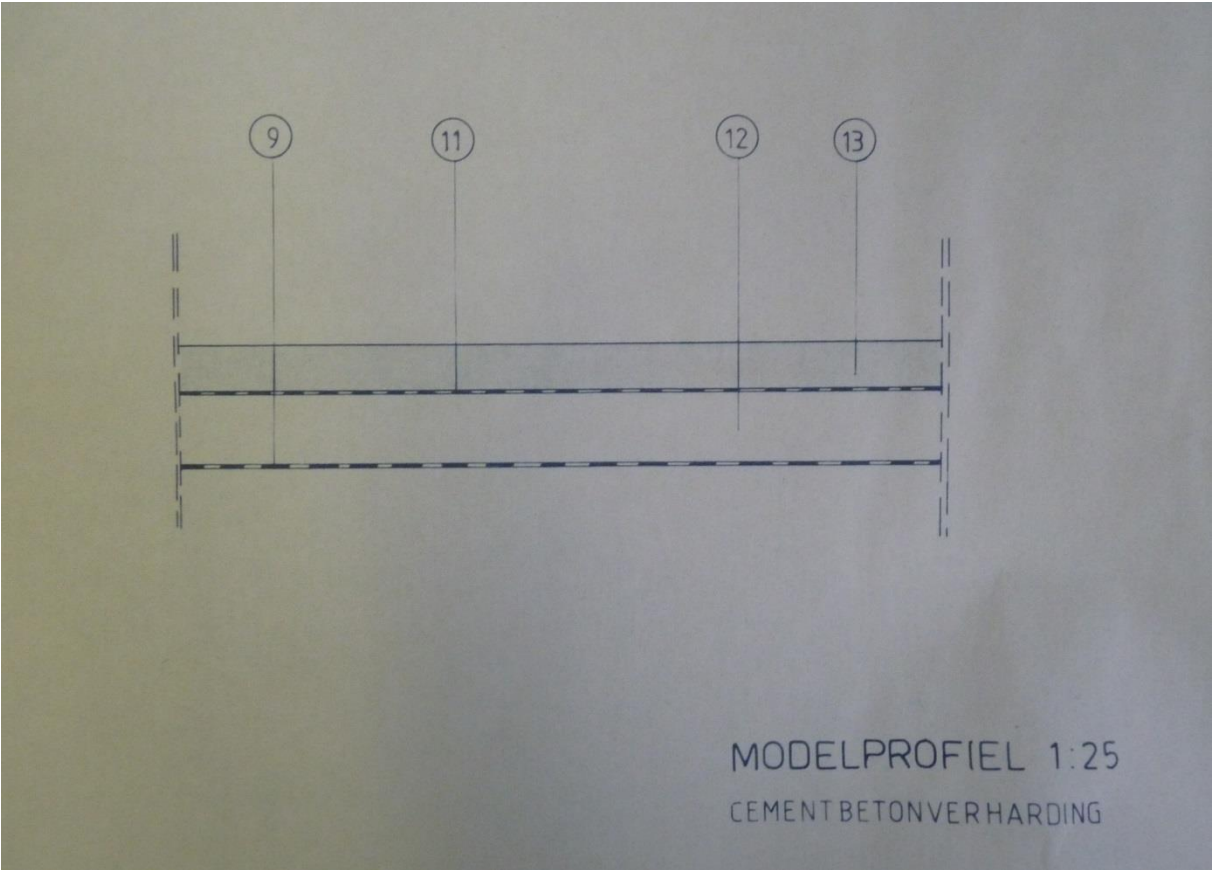
Begin- en einddatum uitvoering onderzoek: 18/07/2016 – 27/09/2016

Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek, steentijd, metaaltijden, volle middeleeuwen, late middeleeuwen, nieuwe tijd, nieuwste tijd, bos, akkerland

Verstoorde zones: de bestaande bebouwing en verharding (Figuur 1 en Figuur 7) heeft een plaatselijke verstoring van de bodem veroorzaakt van ca. 50 cm diepte. De funderingen (Figuur 3) bestaan onderaan uit een sokkel van 60 cm breed en 30 cm hoog. De cementverharding (Figuur 4) heeft een dikte van 20 cm. Daaronder ligt plasticfolie. Daaronder bevindt zich een fundering in zand van 30 cm. Deze is aangelegd op geotextiel. Er zijn geen onderkelderde ruimtes. De enige zone die vandaag de dag niet bebouwd of verhard is, is perceel 197v3 en een deel van perceel 197r3. Het gaat om een oppervlakte van ca. 3560 m².

Figuur 3: Doorsnede fundering

Figuur 4: Doorsnedetekening van de betonverharding

2.2 Archeologische voorkennis

Niet van toepassing.

2.3 Onderzoeksopdracht

2.3.1 Vraagstelling en randvoorwaarden

Naar aanleiding van de herontwikkeling van het onderzoeksterrein werd een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Hierbij staat de vraag centraal wat de impact zal zijn van de geplande werken op het archeologisch bodemarchief. Op basis daarvan wordt een afweging gemaakt of verder archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem nodig is.

Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het terrein?
- Wat is de landschapshistoriek en de gebruiksevolutie van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?

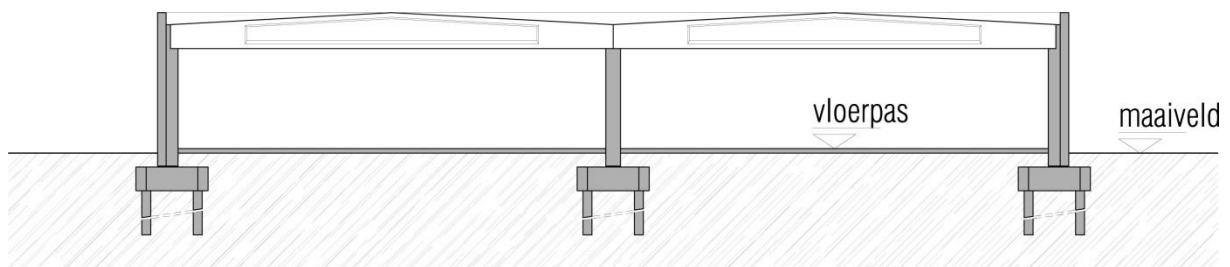
Randvoorwaarden: er zijn geen randvoorwaarden van toepassing.

2.3.2 Beschrijving geplande werken

Op het terrein worden 11 bedrijvenunits gerealiseerd (Figuur 5). De bedrijvenunits kennen een funderingsdiepte van 50 à 80 cm. Daaronder worden plaatselijk funderingspalen voorzien. De precieze diepte hiervan ligt nog niet vast. Het grootste deel van het terrein wordt verhard en een groot deel van deze verharding wordt ingenomen door parkeerplaatsen. De verharding kent een verstoringsdiepte van 50 à 80 cm onder het maaiveld. Plaatselijk worden groenzones voorzien. Ze zijn zeer beperkt in omvang en kennen een verstoringsdiepte van ca. 50 cm.

Figuur 5: Ontwerpplan (MG Real Estate)

Figuur 6: Doorsnedetekening ontworpen toestand (MG Real Estate)

2.3.3 Werkwijze

Het bureauonderzoek heeft betrekking op een zone die gekenmerkt wordt door een lage densiteit aan bebouwing in het verleden. Daarom wordt bijzondere aandacht besteed aan de landschappelijke opbouw en het landgebruik van het gebied.

Voor het bureauonderzoek zijn de aardkundige gegevens online opgezocht via www.dov.vlaanderen en www.geopunt.be. De geomorfologische kaart en de bodemerosiekaart zijn niet beschikbaar voor het onderzoeksgebied. Van het tot nog toe uitgevoerde historisch en heemkundig onderzoek is een stand van zaken gemaakt met betrekking tot het onderzoeksgebied op basis van alle beschikbare publicaties (zie bibliografie). Het historisch kaartmateriaal is gegeoreferereerd geraadpleegd op www.geopunt.be en op de beeldbank van de heemkring Campenhout (<http://www.kampenhout.be/heemkring/beeldbank>).

Het belangrijkste beschikbare historische kaartmateriaal werd geraadpleegd om de gebruiksgeschiedenis van het onderzoeksgebied van de laatste eeuwen zo goed mogelijk te kennen.

Met de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden en de Atlas der Buurtwegen worden twee momentopnames bekeken, namelijk 1771-1778 en 1841, voorafgaand aan de stafkaarten. De informatie afkomstig uit historisch kaartmateriaal kan een impact hebben op de inschatting van de kwaliteit van het eventueel aanwezige oudere bodemarchief.

Beschikbare stafkaarten en luchtfoto's van het onderzoeksterrein werden geraadpleegd op www.geopunt.be en op www.cartesius.be. Ze worden enkel weergegeven in voorliggende studie wanneer ze een relevante bijdrage kunnen leveren aan de onderzoeksvragen met betrekking tot de landschapshistoriek, de gebruiksgeschiedenis van het terrein of de evolutie van de historische bebouwing.

In het kader van de vraagstelling rond het archeologisch potentieel van het terrein werden de Centrale Archeologische Inventaris en de landschapsatlas geraadpleegd. De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen. De aan- of afwezigheid van archeologische sporen dient met verder archeologisch onderzoek vastgesteld te worden.

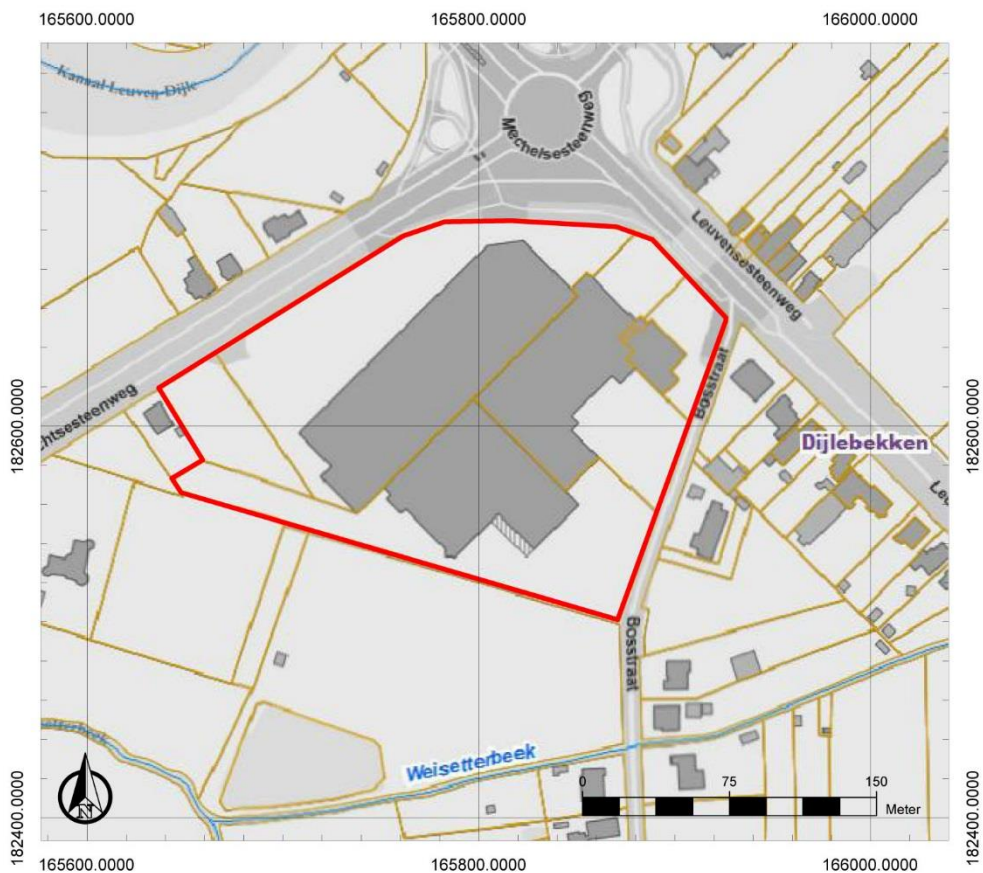
2.4 Assessmentrapport

2.4.1 Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied

Het onderzoeksgebied is gelegen ten zuidoosten van de Haachtsesteenweg en ten zuidwesten van de Leuvensesteenweg. In het zuidwesten wordt het terrein begrensd door de Bosstraat (Figuur 7). Hydrografisch behoort het terrein tot het Dijlebekken. Ten zuiden van het terrein loopt de Weissetterbeek en ten noordwesten loopt het Kanaal Leuven-Dijle (Figuur 2).

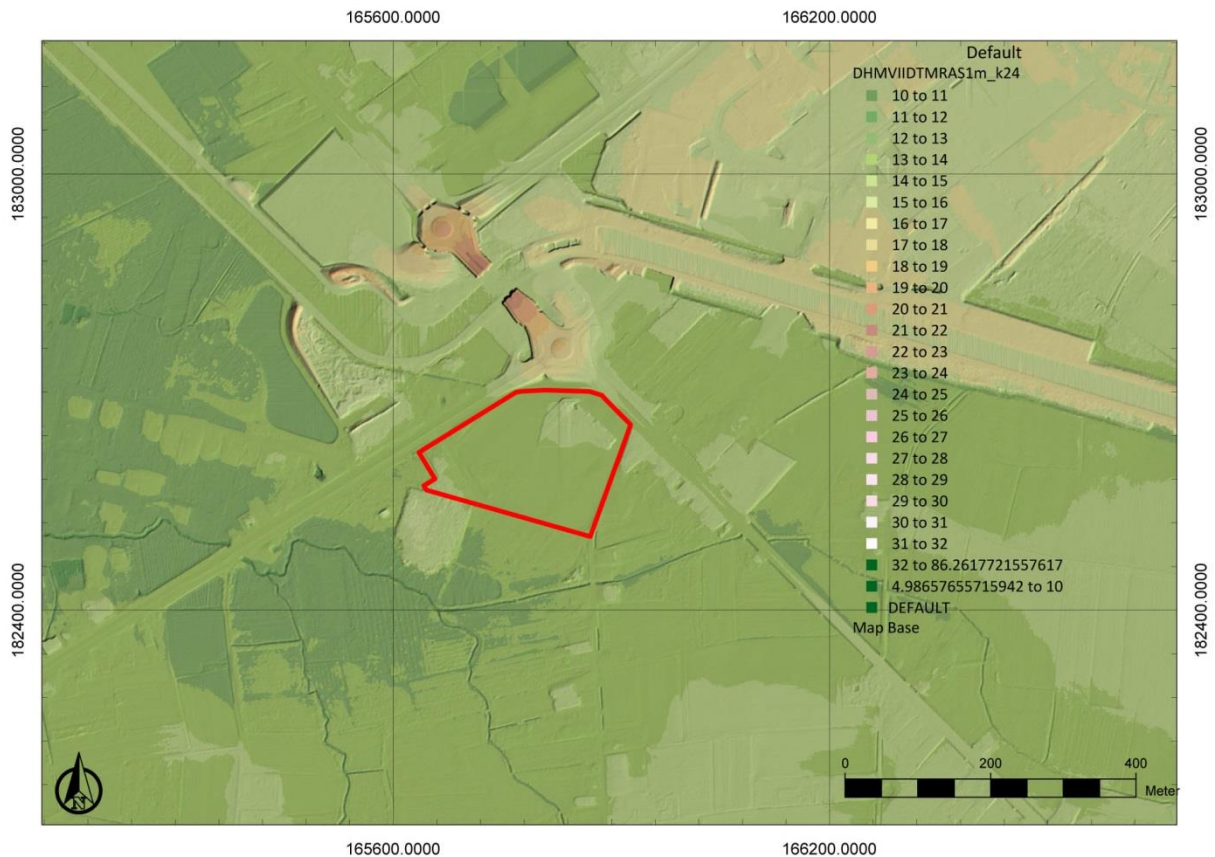

Figuur 7: Luchtfoto van 2015 met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.geopunt.be/kaart>)

Figuur 8: Hydrografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.geopunt.be>)

Het onderzoeksgebied ligt in een vrij vlak gebied (Figuur 9), op een hoogte van ca. 13,2 tot 14,6 m TAW (Figuur 10). De hoogste punten bevinden zich in het uiterste westen en in het oosten van het onderzoeksgebied. Algemeen stijgt het reliëf naar het noordoosten toe.

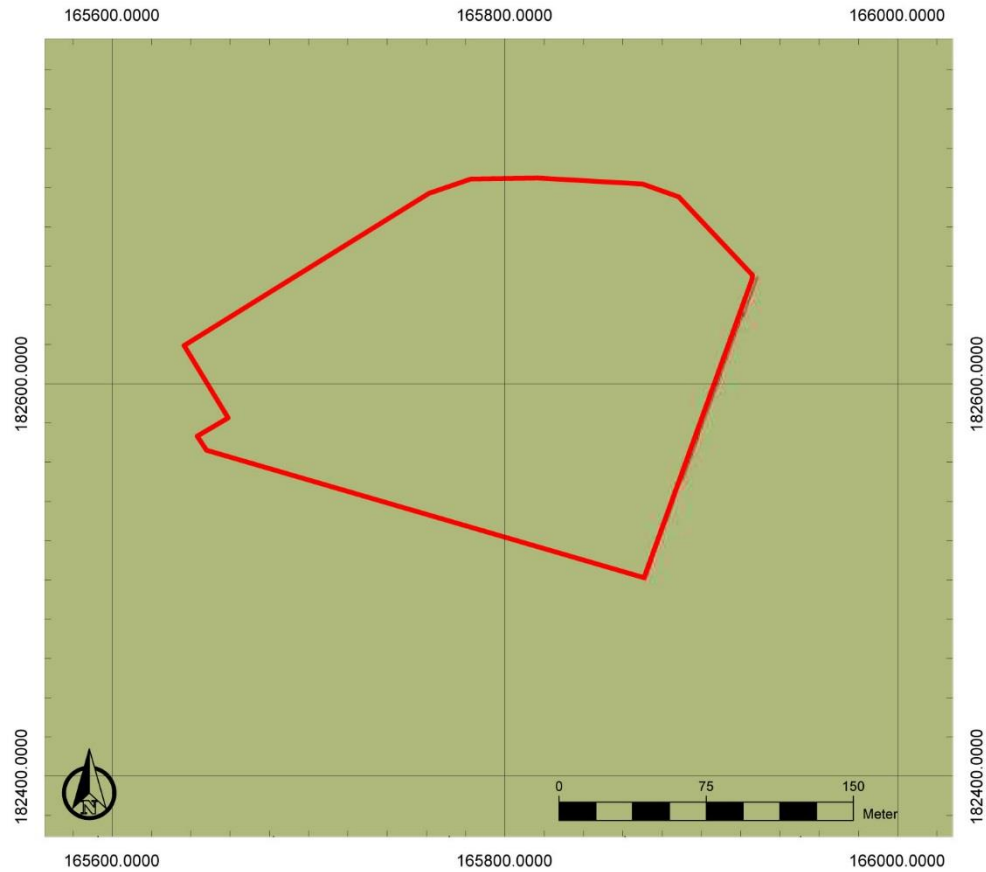
Figuur 9: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1m, met aanduiding van het onderzoeksgebied

Figuur 10: Hoogteverloop van westzuidwest naar oostnoordoost van het terrein (www.geopunt.be/kaart)

De tertiaire ondergrond van het onderzoeksgebied (Figuur 11) bestaat uit het Lid van Wemmel, dat bestaat uit grijs tot groen fijn zand, dat klei- en glauconiethoudend is en een basisgordel met Nummulites wemmelensis bevat.³

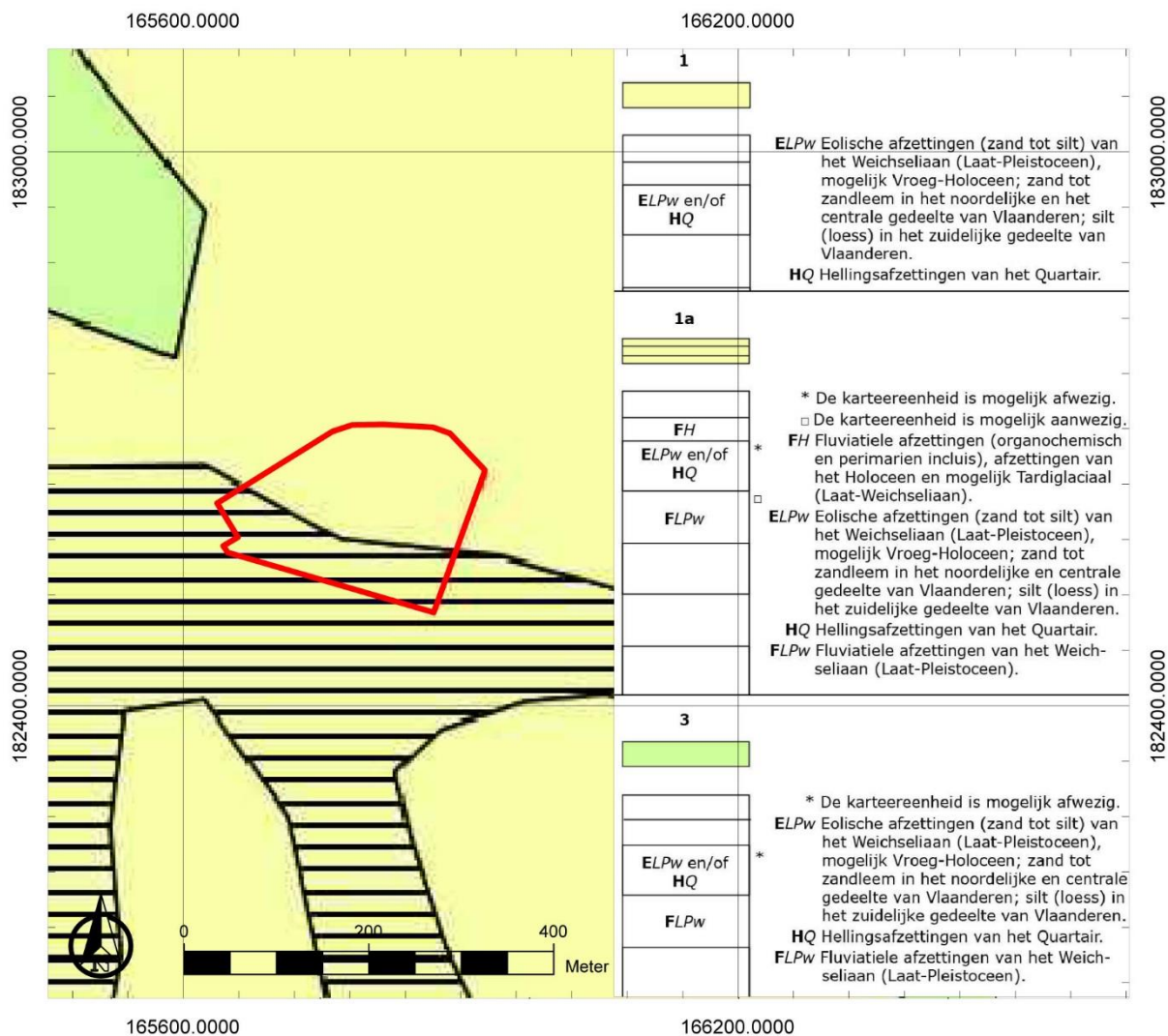
³ www.geopunt.be/kaart

Figuur 11: Tertiaire geologische ondergrond met aanduiding van het onderzoeksgebied. Groen: Lid van Wemmel (www.geopunt.be)

De quartairgeologische kaart (Figuur 12) geeft aan dat zich binnen het onderzoeksgebied eolische afzettingen bevinden, bestaande uit zand of silt van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen en/of hellingsafzettingen van het quartair. In het zuiden van het onderzoeksgebied hebben we boven deze afzettingen nog fluviatiele afzettingen van het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal (Laat-Weichseliaan). De vermelde eolische afzettingen en hellingsafzettingen van het quartair zijn in het zuiden mogelijk afwezig, maar daaronder komen mogelijk fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) voor.⁴

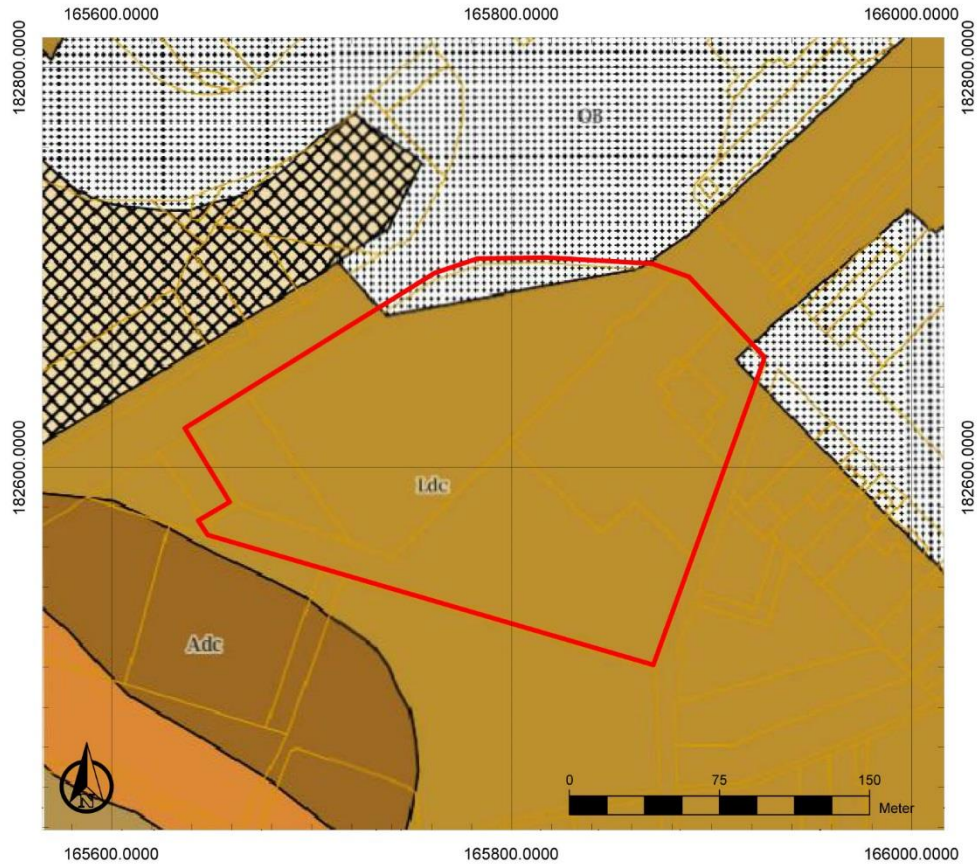
⁴ www.geopunt.be/kaart

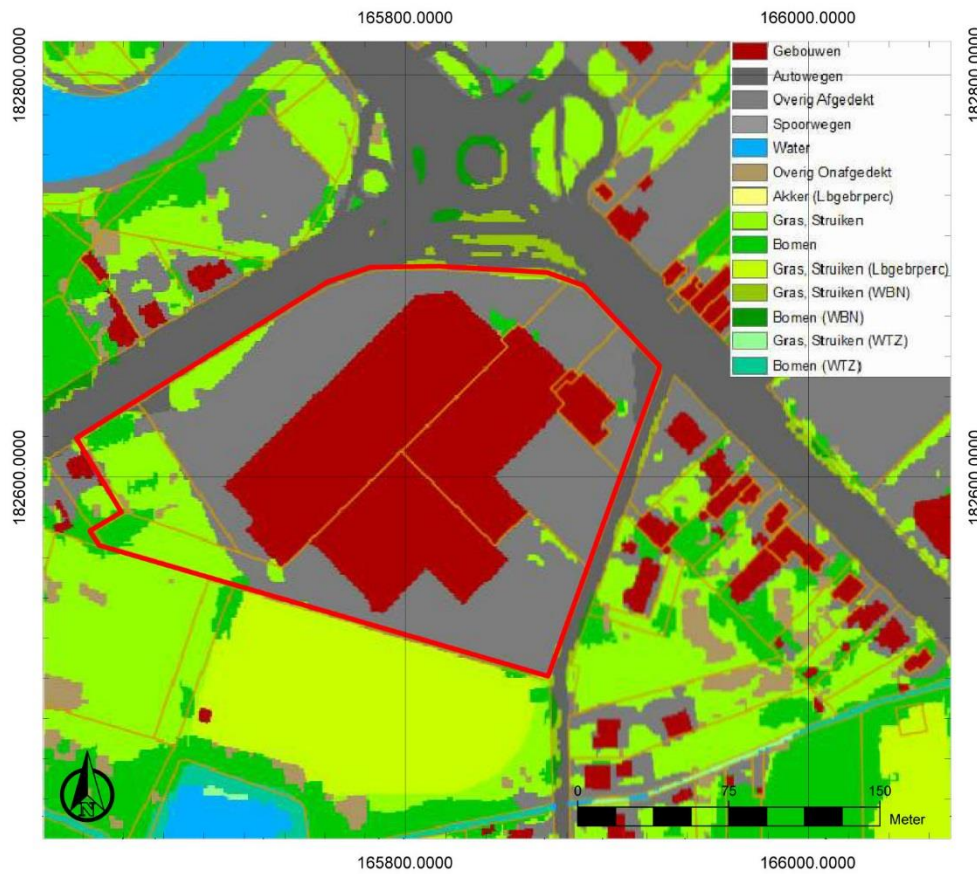
Figuur 12: Quartairgeologische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

De bodemkaart (Figuur 13) toont dat het grootste deel van het onderzoeksgebied bestaat uit een matig natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (Ldc). In het uiterste noorden komen ook nog bebouwde gronden (OB) voor.⁵ Het terrein is momenteel ingenomen door industriebouw. Perceel 197v³ is begroeid met gras, struiken en enkele bomen (Figuur 14).

⁵ www.geopunt.be

Figuur 13: Bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<http://www.geopunt.be/>)

Figuur 14: Bodemgebruikskaart met aanduiding van het projectgebied (www.geopunt.be)

2.4.2 Historische beschrijving van het onderzochte gebied

Bij de aanleg van de Leuvense vaart in 1750 (verbinding Dijle-Zennegat), werd een sluis gebouwd in Kampenhout bij de kruising met de in 1730 doorgetrokken steenweg Leuven-Mechelen. Na de instorting van het kunstwerk in 1753 kon het pas tien jaar later definitief worden gebruikt, waarna het de vestiging van kleinindustrie in de hand werkte. Als strategisch punt werd het tijdens Wereldoorlog I bestookt (zie verder).⁶ Kampenhout is het witloofdorp bij uitstek. Sinds het begin van de 20ste eeuw heeft de witloofteelt er een hoge vlucht genomen. Vooral na de Tweede Wereldoorlog, toen landbouwers zich meer en meer gingen toeleggen op de teelt, aangemoedigd door de prijsstijgingen en de toenemende export naar de omliggende landen.⁷

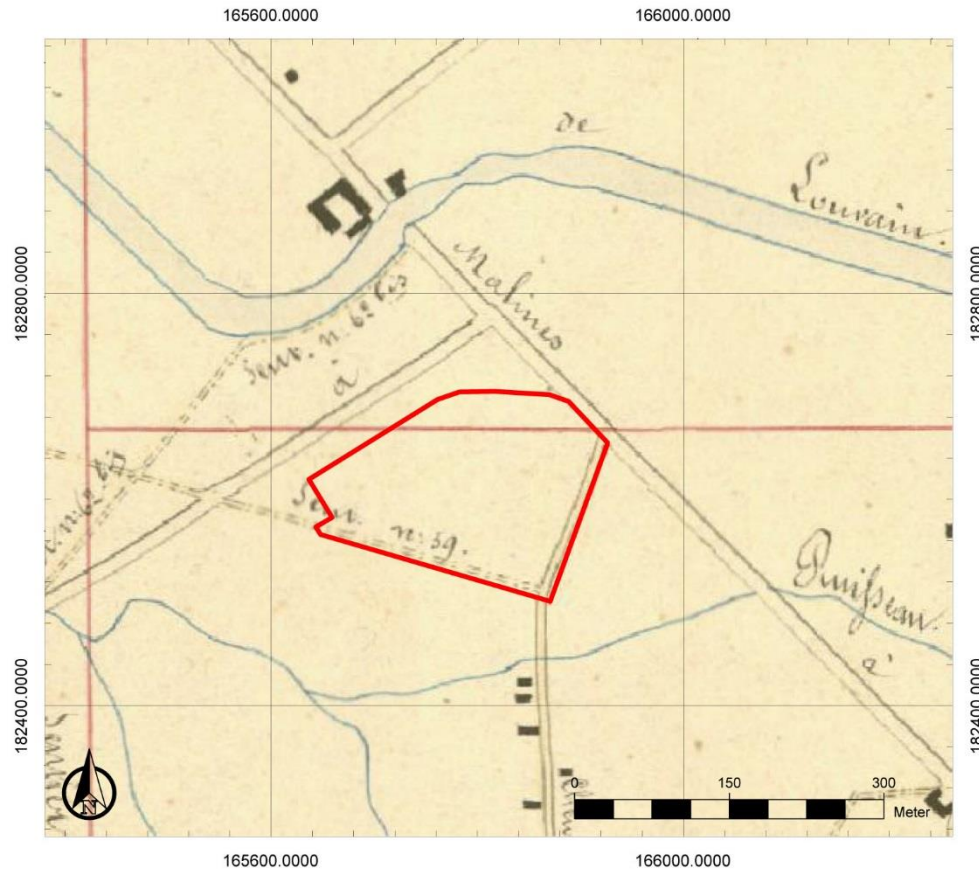
Op de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden uit 1771-1778 (Figuur 15) is het onderzoeksgebied aangegeven als bebost gebied en een klein deel in het westen als akkerland. De Leuvensesteenweg en het Kanaal Leuven-Dijle zijn reeds aangegeven op deze kaart. Op de Atlas der Buurtwegen uit 1841 (Figuur 16) is evenmin bebouwing te zien binnen het onderzoeksgebied. De Haachtsesteenweg is vanaf nu ook te zien op de kaart.

Figuur 15: Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden met aanduiding van het onderzoeksgebied (<http://www.geopunt.be/kaart>)

⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Sas. In Inventaris Onroerend Erfgoed. Opgehaald van <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121455> op 20-07-2016 16:15.

⁷ <http://www.kampenhout.be/heemkring/>

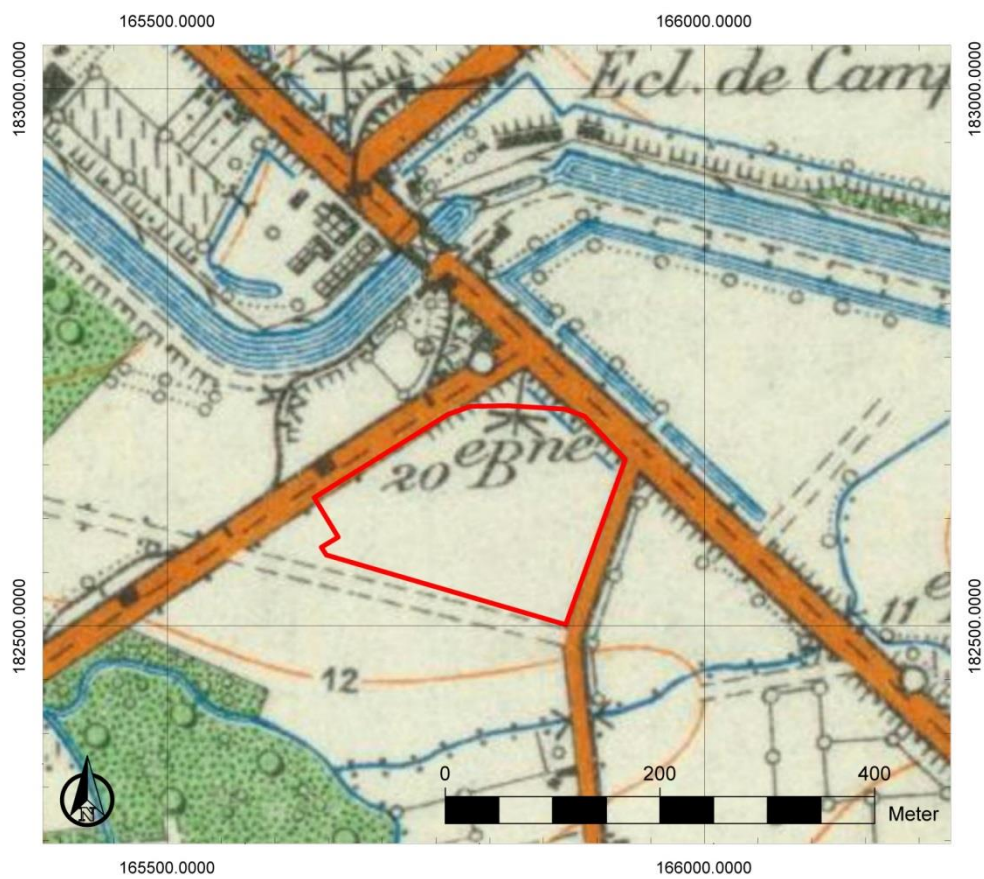
Figuur 16: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het onderzoeksgebied (<http://www.geopunt.be/kaart>)

Vervolgens verdienen de gebeurtenissen tijdens Wereldoorlog I aandacht. Op woensdag 19 augustus 1914 kwamen de eerste Duitse soldaten aan in Buken en Veltem. Huizen werden in brand gestoken. Op 20 augustus drongen de Duitsers huizen binnen en plunderden. Willekeurig werden mannen neergeschoten. Ook ter hoogte van Kampenhout-sas en de Bosstraat lieten de Duitsers de inwoners niet ongemoeid. Op 20 augustus staken de Duitsers zes huizen in de Bosstraat in brand en twee huizen aan het sas. Op 23 augustus mochten de gegijzelden teruggaan naar hun dorpen. Op 25 augustus 2014 deed het Belgische leger een uitval vanuit Antwerpen, richting Mechelen. Kampenhout-sas lag in de vuurlinie. De Duitsers hadden namelijk kasteel Van Fierland (nu verdwenen) gekozen als hoeksteen voor hun verdediging te Kampenhout-sas. Diezelfde dag probeerde de Belgische 2de Legerafdeling tevergeefs de brug van Kampenhout-sas te veroveren, met hevige gevechten en verliezen aan beide kanten tot gevolg. De strijd werd opgegeven op 26 augustus. Het kampement van de Duitsers was gelegen achter het klooster. Drie huizen aan het begin van de Bosstraat en vijf huizen aan Kampenhout-sas werden in brand gestoken. Opnieuw executeerden de Duitsers mensen. Aan het sas van Kampenhout werden op 26 en 27 augustus gevangenen losgelaten. Ze kregen het bevel zich naar Boortmeerbeek te begeven.⁸

⁸ Croon 2014, 45-53, 60-62; Massart 1977, 80

Figuur 17: zicht op Kampenhout-sas na de gevechten van augustus 2014 (Croon 2014, 50)

Figuur 18: Topografische kaart uit 1931 met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.cartesius.be)

Figuur 19: Luchtfoto uit 1971 met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Op een topografische kaart uit 1931 (Figuur 18) is nog steeds geen bebouwing te zien binnen het onderzoeksgebied.

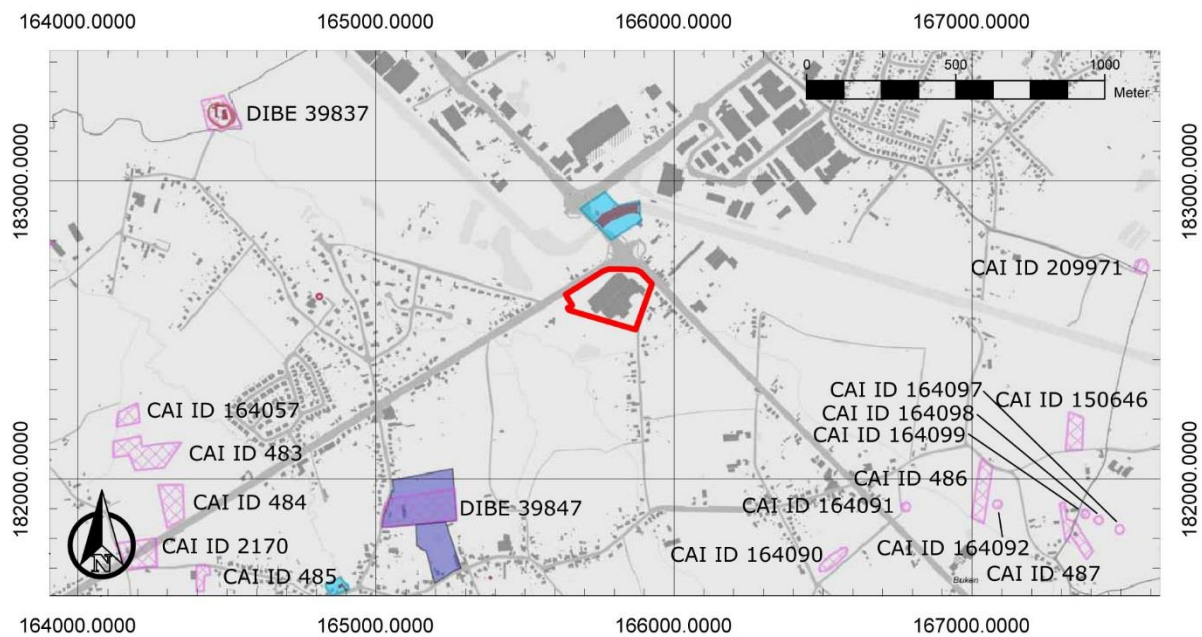
Tijdens Wereldoorlog II zijn geen belangrijke gebeurtenissen te vermelden, zoals dat wel het geval was voor Wereldoorlog I. Wel kan de KW-linie aangehaald worden, waarvan het telefoonnetwerk onder meer door Kampenhout liep. Het onderzoeksgebied is te situeren binnen dit telefoonnetwerk. De KW-linie bestond uit één of twee rijen gevechtshindernissen. Belangrijke plaatsen, zoals dorpen en grote kruispunten, werden met bijkomende gevechtshindernissen beschermd, de zogenaamde antitankcentra. Van noord naar zuid wierp men vóór de rijen gevechtshindernissen talrijke hindernissen op. Het opzet was om de vijand aan de hindernissen op te houden en vervolgens onder vuur te nemen vanaf de bunkerlijn. Achter de bunkerlijn bouwde men een telefoonnetwerk uit dat de communicatie aan het front moest verzekeren.⁹

Een luchtfoto uit 1971 (Figuur 19) toont dat in het onderzoeksgebied reeds een eerste gebouw werd neergezet. Het grootste deel van het terrein is echter nog onbebouwd.

2.4.3 Het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader

In de buurt van het onderzoeksgebied zijn enkele gekende archeologische waarden gelegen. Ze kunnen inzicht bieden in het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied.

⁹ <http://www.kwlinie.be/opbouw>

Figuur 20: Overzichtskartaart Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://geo.onroerenderfgoed.be/>)

Ten oosten van het onderzoeksgebied bevindt zich locatie CAI ID 150646, waar enkele artefacten in silex werden gevonden.¹⁰ Een enkel archeologisch spoor uit de metaaltijden is dan weer te vinden op locatie CAI ID 164098, waar een kleine kringgreppel van ca. 5,5 à 6 m doorsnede werd geregistreerd. Mogelijk gaat het om een funeraire structuur.¹¹

Vervolgens is de meerderheid van de gekende archeologische resten uit de omgeving te dateren in de middeleeuwen en de nieuwe tijd. Locatie CAI ID 2170 is een cartografische indicator van een site met walgracht, die verdwenen is bij de aanleg van de Haachtsesteenweg. Volgens de Ferraris-kaart ging het om de Terheykenhoeve. Mogelijk is de site ouder dan de 17de eeuw.¹² Nabij CAI ID 484 werden twee puinkuilen geregistreerd, die mogelijk in verband kunnen gebracht worden met de afbraak van het Hof Terheyken in de nieuwe tijd.¹³ Ook de huidige vorm van de Hoeve Sint-Jozef (DIBE 39837) dateert uit de nieuwe tijd, meer bepaald de 17de eeuw. Ze gaat vermoedelijk terug op een oudere mottestructuur.¹⁴

Het Kasteel van Opstal (DIBE 39847) is dan weer een kasteel met een gedeeltelijk gedempte ringgracht, die in de 19de en 20ste eeuw werd verbouwd naar zijn huidige stijl. De site zelf gaat terug op een 16de-eeuwse site met walgracht.¹⁵

Andere resten uit de nieuwe tijd omvatten een ronde kuil (CAI ID 164091),¹⁶ twee zilveren munten uit 1605-1613 die door middel van metaaldetectie werden gevonden (CAI ID 209971)¹⁷ en een

¹⁰ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 150646, Hoenderveld (geraadpleegd op 18 juli 2016)

¹¹ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 164098, Bukestraat – Weg van Kralenberg/Postweg/Leibeek 5 (WP153) (geraadpleegd op 18 juli 2016)

¹² Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 2170, Terheykenhoeve (Ruisbeek) (geraadpleegd op 18 juli 2016)

¹³ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 484, Haachtsesteenweg 2/D11 (geraadpleegd op 18 juli 2016)

¹⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: *Hoeve Sint-Jozef*. In *Inventaris Onroerend Erfgoed*. Opgehaald van <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/39837> op 18-07-2016 17:29.

¹⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: *Kasteel van Opstal*. In *Inventaris Onroerend Erfgoed*. Opgehaald van <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/39847> op 18-07-2016 17:53.

puinkuil die mogelijk in verband kan worden gebracht met de afbraak van een 18de-eeuwse hoeve aan de overzijde van de Leuvensesteenweg (CAI ID 486)¹⁸.

Vervolgens zijn er ook enkele resten uit de nieuwste tijd. Op locatie CAI ID 487 werden (zandwinnings)kuilen, twee grachten en drie oventjes (mogelijk voor de witloofteelt) gevonden.¹⁹ Er werden kuilen uit de 19de eeuw vastgesteld op locatie CAI ID 164099 en een paalspoor, twee kuilen en twee zandwinningskuilen uit de nieuwste tijd op locatie CAI ID 164097.²⁰

In de omgeving werden ook enkele archeologische resten geregistreerd die niet gedateerd konden worden en dus niet aan een periode konden worden toegeschreven. Het gaat om een grote kuil op locatie 164057,²¹ een mogelijke houtskoolbranderskuil op locatie CAI ID 483,²² en drie paalsporen en een kuil op locatie CAI ID 164092.²³

Tenslotte is ook locatie CAI ID 164090 terug te vinden op de CAI-kaart, maar hierbij is geen informatie ingevoerd betreffende de gevonden resten.²⁴

2.4.4 Interpretatie van het onderzochte gebied

Landschappelijk gezien is het onderzoeksgebied gelegen op de zuidwestelijke helling van een zandrug. De ondergrond bestaat uit een matig natte zandleembodem. In het zuiden van het onderzoeksgebied zijn mogelijk fluviaatiele afzettingen aanwezig. Cartografische bronnen tonen geen bebouwing binnen het onderzoeksgebied. Het terrein werd ingenomen door bos en een klein deel bestond uit akkerland. De gekende archeologische waarden in de omgeving van het onderzoeksgebied dateren uit de steentijd, de metaaltijden, de (late) middeleeuwen, de nieuwe en nieuwste tijd.

2.4.5 Synthese

Na uitvoering van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen die vooropgesteld werden, beantwoord worden.

Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het terrein?

De landschappelijke ligging van het onderzoeksgebied en gekende archeologische waarden in de omgeving van het onderzoeksgebied tonen het archeologisch potentieel van het terrein aan. Dit potentieel heeft betrekking op een ruime periode, van de steentijd tot de middeleeuwen. Het potentieel ten aanzien van de nieuwe en de nieuwste tijd komen in de volgende onderzoeksvraag aan bod.

¹⁶ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 164091, Oude Haegestraat – Weissetterbeek (WP156) (geraadpleegd op 18 juli 2016)

¹⁷ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 209971, Vingerstraat (geraadpleegd op 18 juli 2016)

¹⁸ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 486, Assentstraat/D13 (Lindeblok) (geraadpleegd op 18 juli 2016)

¹⁹ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 487, Herentstraat/Bukenstraat/D14 (geraadpleegd op 18 juli 2016)

²⁰ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 164099, Bukenstraat – Weg van Kralenberg/Postweg/Leibeek 5 (WP153) (geraadpleegd op 18 juli 2016)

²¹ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 164057, Leibeek – Private weg (WP171) (geraadpleegd op 18 juli 2016)

²² Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 483, Haachtsesteenweg 1/D10 (geraadpleegd op 18 juli 2016)

²³ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 164092, Weissetterbeek - Assentstraat (WP155) (geraadpleegd op 18 juli 2016)

²⁴ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 164090, Stokstraat – Leuvensesteenweg (WP157) (geraadpleegd op 18 juli 2016)

Wat is de landschapshistoriek en de gebruiksevolutie van het terrein?

Over de landschapshistoriek en de gebruiksevolutie van het terrein zijn we voor de nieuwe en de nieuwste tijd geïnformeerd aan de hand van historische kaarten en luchtfoto's. Ze tonen dat het terrein grotendeels ingenomen werd door bos. Het uiterste westen van het terrein was in gebruik als akkerland. Dit wijst op een goede bewaring van het aanwezige bodemarchief. Vanaf de 20ste eeuw is het terrein echter in toenemende mate bebouwd. Vandaag de dag is het grotendeels bebouwd en verhard. Daaruit volgt dat het grootste deel van het terrein verstoord is tot op een diepte van 50 à 80 cm onder het maaiveld. Enkel perceel 197v3 en een deel van perceel 197r3 zijn vandaag de dag niet bebouwd of verhard. Mogelijk is het bodemarchief hier wel nog goed bewaard gebleven.

Figuur 21: Syntheseplan (onderkaart: Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden)

Wat is de impact van de geplande werken?

De geplande werken voorzien in de realisatie van 11 bedrijvenunits en het grootste deel van het terrein wordt verhard. De nieuwe verstoringsdiepte bedraagt globaal 50 à 80 cm, op enkele plaatselijke paalfunderingen na, waarvan de verstoring op het bodemarchief erg beperkt is. Vermoedelijk is het terrein vandaag de dag grotendeels reeds verstoord tot op een vergelijkbare diepte. In dat geval is er geen bijkomende verstoring van het bodemarchief. Dit is echter niet het geval voor perceel 197v3 en een deel van perceel 197r3. Deze zijn vandaag de dag in gebruik als grasland. De geplande werken met een verstoringsdiepte van ca. 50 à 80 cm zullen hier wel een verstoring van het bodemarchief inhouden.

2.4.6 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Voor het grootste deel van het onderzoeksgebied is mogelijk geen sprake van een bijkomende verstoring ten opzichte van de reeds bestaande verstoringdiepte vandaag de dag. Dit vermoeden is er niet voor perceel 197v3 en een deel van perceel 197r3. Verder archeologisch vooronderzoek is nodig. Dit verdere vooronderzoek laat bovendien toe een betere inschatting te maken van het archeologisch potentieel van het deel van het terrein dat vandaag de dag bebouwd en verhard is.

2.4.7 Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek

De landschappelijke ligging van het onderzoeksgebied en gekende archeologische waarden in de omgeving van het onderzoeksgebied tonen het archeologisch potentieel van het terrein aan. Dit potentieel heeft betrekking op een ruime periode, van de steentijd tot de middeleeuwen. Historische kaarten en luchtfoto's tonen dat het terrein in de nieuwe tijd grotendeels ingenomen werd door bos. Het uiterste westen van het terrein was in gebruik als akkerland. Deze elementen wijzen op een goede bewaring van het aanwezige bodemarchief. Vanaf de 20ste eeuw is het terrein echter in toenemende mate bebouwd. Vandaag de dag is het grotendeels bebouwd en verhard. Daaruit volgt dat het grootste deel van het terrein vermoedelijk verstoord is tot op een diepte van 50 cm onder het maaiveld. Enkel perceel 197v3 en een deel van perceel 197r3 zijn vandaag de dag niet bebouwd of verhard. Mogelijk is het bodemarchief hier wel nog goed bewaard gebleven.

2.4.8 Samenvatting gericht op een niet gespecialiseerd publiek

Op basis van de landschappelijke ligging van het onderzoeksgebied, gelegen aan de Weissetterbeek, en gekende archeologische waarden in de omgeving heeft het onderzoeksgebied een hoog archeologisch potentieel voor archeologische sites uit de steentijd tot de middeleeuwen. Het gebruik van het terrein als akkerland en als bos doet een goede bewaring van het bodemarchief vermoeden. Vandaag de dag is een groot deel van het onderzoeksgebied bebouwd of verhard. Enkel perceel 197v3 en een deel van perceel 197r3 zijn niet bebouwd of verhard. Hiervoor wordt verder archeologisch vooronderzoek geadviseerd.

3 Bibliografie

3.1 Publicaties

Croon, G., 2014: Buken, augustus 2014. De stille getuigen ..., *Jaarboek Campenhout 2014*, Kampenhout, 45-69.

Massart, A., 1977: *Historique du 12e Régiment de Ligne*, vol. 2, Brussel.

3.2 Websites

CadGis (2016)

http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE

Centrale Archeologische Inventaris (2016)

<https://cai.onroerenderfgoed.be>

Databank ondergrond Vlaanderen (2016)

<http://dov.vlaanderen.be>

Geoportaal Onroerend Erfgoed (2016)

<https://geo.onroerenderfgoed.be/>

Geopunt Vlaanderen (2016)

<http://www.geopunt.be/>

Inventaris Onroerend Erfgoed (2016)

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be>

KW-linie (2016)

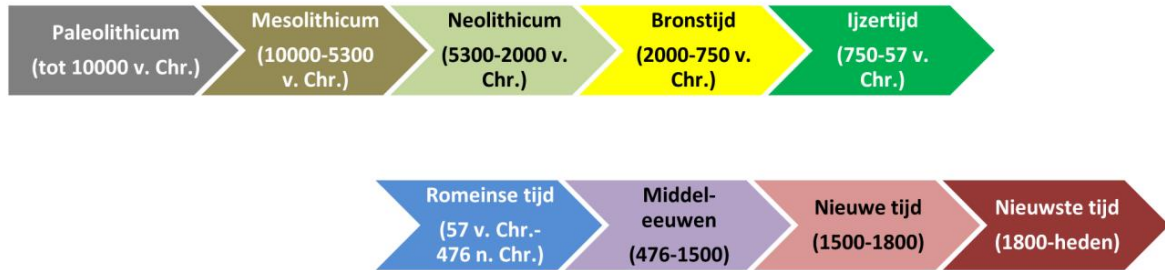
<http://www.kwlinie.be>

Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen (2016)

<https://www.onderzoeksbalans.be>

4 Bijlagen

4.1 Archeologische periodes

4.2 Plannenlijst

Plannenlijst bureauonderzoek: projectcode 2016G141

Plan-nummer	Type	Onderwerp	Aanmaak-schaal	Aanmaak-wijze	Datum
1	Kadasterplan	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	18/07/2016
2	Topografische kaart	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	18/07/2016
3	Bouwplan	Doorsnedetekening	1:1	Digitaal	27/09/2016
4	Bouwplan	Doorsnedetekening	1:1	Digitaal	27/09/2016
5	Bouwplan	Ontwerpplan	1:1000	Digitaal	29/06/2016
6	Bouwplan	Doorsnedetekening	1:1	Digitaal	25/08/2016
7	Hydrografische kaart	Hydrografische kaart	1:1	Digitaal	18/07/2016
8	Hoogtemodel	Digitaal hoogtemodel terrein en omgeving	1:1	Digitaal	18/07/2016
9	Doorsnede	Terreinverloop	1:1	Digitaal	18/07/2016
10	Tertiaire geologische kaart	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	18/07/2016
11	Quartairgeologische kaart	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	18/07/2016
12	Bodemkaart	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	18/07/2016
13	Bodemgebruikskaart	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	18/07/2016
14	Historische kaart	Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden	1:1	Digitaal	18/07/2016
15	Historische kaart	Atlas der Buurtwegen	1:1	Digitaal	18/07/2016
16	Topografische kaart	Locatie onderzoeksgebied			
17	CAI-kaart	CAI vondstlocaties	1:1	Digitaal	18/07/2016
18	Syntheseplan	Synthese van het bureauonderzoek	1:1	Digitaal	26/08/2016

4.3 Fotolijst

Fotolijst bureauonderzoek: projectcode 2016G141

ID	Type	Onderwerp	Vervaardiging	Datum
F1	Luchtfoto	Toestand terrein 2015	Digitaal	18/07/2016
F2	Overzichtsfoto	Kampenhout-sas in 2014	Digitaal	20/09/2016
F3	Luchtfoto	Toestand terrein 1971	Digitaal	18/07/2016